

Visioon Tartu Ülikooli Pedagogicum juhtimisest

Pedagogicumi (PG) juhi ülesanne on korraldada PG tööd, et kindlustada kokkulepitud PG tegevuskava täitmine lähtuvalt koostatud eelarvest. Pean oluliseks, et tegevuskava täitmise kaudu kujuneb ühtne arusaamine õpetajakoolituse ja haridusteaduse olulisusest nii valdkondade siseselt kui ka üleselt Tartu Ülikoolis ja laiemalt väljaspool ülikooli.

PG ülesannete täitmisel on minu jaoks olulisel kohal koostöö, valmisolek kohaneda muutustega ning teaduspõhisus. Koostöö on vajalik nii PG nõukogu, õpetajahariduse ja haridusteaduse valdkonna kui ka teiste valdkondade vahel ülikoolis ja väljas pool seda, et kujundada arusaamine kaasaegsest õpetajakoolitusest ja haridusteadusest.

Õpetajakoolituses on oluline, et alus- ja praktikamoodul (ja kogu õpetajakoolituse õppekava tervikuna), mis on osa kutseõpingutest, oleksid kaasaegse sisuga, vastaksid kutsestandardile ning oleksid arusaadava ülesehitusega üliõpilaste jaoks. PG-s on alustatud nimetatud moodulite sisulise uuendamisega ning kaasatud on üliõpilaste esindaja. Lisaks moodulite ja seeläbi laiemalt õppekavade uuendamise sisulisele tööle on oluline, et tehtav töö on koostööpõhine nendega, kes hiljem antud mooduleid ja õppekavasid omakorda peavad tutvustama ja rakendama. Need on eelkõige õpetajakoolituse programmijuhid ning õpetajakoolituses õppivad üliõpilased. Mõlema sihtrühma jaoks on oluline mõista, kuidas õppeained üksteist toetavad ja samas ka eristuvad vältimaks sisulisi kordusi, kuidas kutseõpingutest saadavad pädevused kanduvad edasi erialaainete õpingutesse ja lõputöö koostamisse.

Õpetajakoolituse olulisust ja tulevaste õpetajate ettevalmistamise vastutust peaksid selgelt tajuma ka need üksused ülikoolis, kus otseselt õpetajakoolitus puudub, ent mille lõpetajad võivad valida õpetajaks õppimise või haridusteaduste valdkonnas tegutsemise. Igal bakalaureuse õppekava lõpetajal võiks kujuneda arusaamine, millised õpingute ajal kujunenud (erialased) pädevused (teadmised, oskused, väärtused ja hoiakud) on rakendatavad õpetajaametis ning milline on kaasaegne õpetajakoolitus. Kõigi õppekavade programmijuhid ja üksuste juhid saavad panustada teadlikkuse tõstmisele õpetajaametist läbi selle, et tutvustavad sobival moel oma õppekavades õpetajakoolituse olemust (nt õppeained, seminarid).

Teaduspõhisuse tagamiseks on PG algatanud võrgustiku loomise mõistmaks, millistes teadusrakkudes haridusteaduste ja õpetajakoolituse inimesed tegutsevad. Õpetajakoolitus peab olema lisaks praktilisele poolele teaduspõhine ning PG võiks võtta suurema rolli, et omaltpoolt toetada teadusrühmade loomist ja arengut. Praeguseks esitatud teadusrakkude puhul tuleb üle vaadata, kas sealsed andmed on kaasajasatud ja selgitada antud võrgustiku olulisust ja vajadust õpetajakoolituse ja haridusteaduste valdkonna inimestele. Samuti tuleb mõelda, kelle vastutus on hoida andmed uuendatud ning siit edasi, mis päriselt neid teadusrakke koos hoiab ja kas päriselt soovitakse koostööd teha. Oluline on jõuda selleni, et teadustööga tegelevad inimesed hakkaksid looma ja laiendama oma koostöö võrgustikke ning nende tegevuse tulemusena valmivad teadustööd erinevatest valdkondadest, mille tulemused on rakendatavad õpetajakoolituses.

Õpetajate ja akadeemilise personali järelkasvu teema on minu jaoks oluline. Üheks olulisemaks valdkonnaks antud hetkel seoses õpetajate järelkasvuga on matemaatikaõpetajate järelkasv (laiemalt matemaatikaharidus) ning sellega tegelemiseks on PG-s loomisel tööühm. Pean oluliseks, et ka edaspidi saab PG juht kutsuda kokku struktuuriüksuste vahelisi tööühmi, et tegeleda oluliste teemadega toetamaks laiapõhjaliste kogemuste läbi neid üksusi, kus on vaja tuge.

Nii õpetajakoolituses kui haridusteaduses on kõigi tegevuste kõrval väga olulised kogukond ja inimesed, kes sellesse panustavad. Seetõttu on oluline jätkata vastastikku kogemuste jagamist ja üksteiselt õppimist. Siinkohal on kogukonna kasvatamise mõttes kasuks tulnud PG suurseminarid ja teemaseminarid ning nendega tuleb jätkata. Eraldi võiks planeerida aja regulaarseteks kohtumisteks õpetajakoolituse programmijuhtidega, et käsitleda olulisi ja aktuaalseid küsimusi õpetajakoolituses (sh sisulises ja korralduslikus mõttes) ning võimalikud tekkivad kitsaskohad õpetajakoolituses kohe läbi arutada, kui need esile tulevad.

Olen valmis võtma vastutuse PG juhina ning pean oluliseks laiapõhjalist koostööd kolleegidega ülikoolis nii õpetajakoolituses kui ka väljaspool seda. Oluline on ka koostöö laiema akadeemilises maailmas ja ühiskondlikul tasandil tervikuna ning arusaamise kujundamine, et õpetajakoolituse läbimine kujundab mitmeid eluks vajalikke üldpädevusi ning need on rakendatavad ka väljaspool õpetajaametit.

Regina Soobard

04.12.2023